

Torstai 11. huhtikuuta 2002

P5_TA(2002)0187

Ihmisoikeudet: Vietnamin alkuperäisvähemmistöt ja Kambodžan pakolaisleirin sulkeminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma Vietnamin alkuperäisvähemmistöistä ja pakolaisleirien sulkemisesta Kambodžassa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat 19. tammikuuta 1995⁽¹⁾ ja 15. toukokuuta 1997⁽²⁾ Vietnamin ihmisoikeustilanteesta, 12. maaliskuuta 1998 Kambodžasta⁽³⁾, 16. marraskuuta 2000 ihmisoikeuksista Vietnamin⁽⁴⁾ ja 5. heinäkuuta 2001 uskonnonvapaudesta Vietnamin⁽⁵⁾ antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon pakolaisten oikeusasemaa koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen vuodelta 1951 ja sen lisäpöytäkirjan vuodelta 1967,
 - ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen yleissopimuksen vuodelta 1966,
 - ottaa huomioon EU:n ja Vietnamin välisen yhteistyösopimuksen vuodelta 1995,
 - ottaa huomioon 21. tammikuuta 2002 Kambodžan, Vietnamin ja UNHCR:n välillä allekirjoitetun kolmikantasopimuksen,
- A. ottaa huomioon, että Kambodža on vuoden 1951 pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen osapuoli ja että tämä sopimus kieltää turvapaikanhakijan palauttamisen sellaiseen maahan, jossa hänen henkensä tai vapautensa voivat olla vaarassa,
- B. ottaa huomioon, että Vietnam ja Kambodža ovat kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen osapuolia, minkä nojalla niiden on kunnioitettava sananvapautta, yhdistymisvapautta sekä uskonnon ja uskonnonharjoittamisen vapautta,
- C. on huolissaan Vietnamin keskusylängöllä asuvien alkuperäisvähemmistöjen (montagnardit) vainoamisesta sen jälkeen, kun he osoittivat mieltään helmikuussa 2001, koska heidän esi-isänsä maat oli takavarikoitu, alangoilla asuvat vietnamilaiset olivat vieneet heidän viljelysmaansa, luvattomien evankelisten protestanttikirkkojen jäseniä oli kielletty harjoittamasta uskontoaan ja koska heiltä oli kielletty perusoikeudet ja -vapaudet, mukaan lukien koulutus äidinkielellä,
- D. ottaa huomioon, että tällä väestöllä ("Mois") on erityinen kielellinen ja etninen identiteetti, jolle se haluaisi kunnioitusta ja autonomiaa,
- E. ottaa huomioon, että Kambodžan viranomaiset ovat aina olleet vastahakoisia myöntämään montagnardeille poliittista turvapaikkaa ja että ne haluaisivat nyt sulkea nämä pakolaisleirit ja antaa niiden asukkaille luvan hakea turvapaikkaa jostain kolmannesta valtiosta, erityisesti Yhdysvalloista,
- F. ottaa huomioon väestöpaineiden aiheuttaman vietnamilaisten siirtymisen Vietnamin keskusylängön ja Kambodžan suuntaan, vaikka Kambodžan voimavarat eivät riitä tästä väestötulvasta selviytymiseen,
- G. ottaa huomioon UNHCR:n, Kambodžan ja Vietnamin välillä tehdyn kolmikantasopimuksen, jonka puitteissa ja UNHCR:n suojassa kotiutettaisiin noin tuhat montagnardia, jotka pakenivat Kambodžaan heihin kohdistuneiden ihmisoikeusloukkausten takia ja jotka tällä hetkellä on majoitettu kahteen UNHCR:n leiriin Mondolkiriin ja Ratanakirimoreen,

⁽¹⁾ EYVL C 43, 20.2.1995, s. 86.

⁽²⁾ EYVL C 167, 2.6.1997, s. 154.

⁽³⁾ EYVL C 104, 6.4.1998, s. 233.

⁽⁴⁾ EYVL C 223, 8.8.2001, s. 337.

⁽⁵⁾ EYVL C 65 E, 14.3.2002, s. 369.

Torstai 11. huhtikuuta 2002

- H. on erittäin huolestunut Kambodžan ja Vietnamin viranomaisten päätöksestä yrittää panna kotiuttamis-sopimus kahdenkeskisesti täytäntöön ennen tämän vuoden sadekautta sekä siitä, että Vietnamin halli-tus on kieltänyt UNHCR:n tarkkailijaryhmien vierailut potentiaalisten kotiinpalaajien kyliin,
- I. katsoo, että tämän seurauksena tapahtunut UNHCR:n vetäytyminen kolmikantasopimuksesta ja kotiuttamisprosessiin osallistumisesta jättää turvapaikanhakijat alttiiksi painostukselle, pelottelulle ja pakottamiselle, jotta he palaisivat Vietnamiin,
- J. ottaa huomioon, että kuluneena vuonna Kambodžan paikallisviranomaiset ovat pakottaneet yli 200 pakolaista palaamaan Vietnamiin ja että Vietnamin viranomaiset ovat pidättäneet ja pahoin-pidelleet joitakin näistä kotiinpalaajista,
- K. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen on sekä EY:n ja Vietnamin välillä vuonna 1995 solmitun yhteistyösopimuksen että EY:n ja Kambodžan välillä vuonna 1999 tehdyn yhteistyösopimuksen olennainen osa,
1. kehottaa kaikkia osapuolia (Kambodža, Vietnam ja UNHCR) etsimään kestäväää ratkaisua montagnard-väestön turvapaikkaongelmaan;
 2. kehottaa Kambodžan hallitusta noudattamaan vuoden 1951 pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen mukaisia velvoitteitaan ja varmistamaan erityisesti, että montagnardien kotiuttaminen Vietnamiin tapahtuu vapaaehtoisuudelta, sekä takaamaan, että Kambodžaan tulevilta turvapaikanhakijoilta ei kielletä heille kuuluvaa perusoikeutta hakea turvapaikkaa;
 3. kehottaa keskeyttämään kotiuttamisohjelmien soveltamisen, kunnes molemmilta hallituksilta on saatu vakaat takeet siitä, että kotiinpaluu on täysin vapaaehtoista ja kyseisten montagnardien henki ei ole vaa-rassa heidän palattuaan Vietnamiin;
 4. kehottaa Vietnamin hallitusta lopettamaan Kambodžasta Vietnamiin joko vapaaehtoisesti tai pakottamalla palanneiden ylängön asukkaiden mielivaltaisen pidättämisen;
 5. kehottaa komissiota auttamaan Vietnamin viranomaisia kehittämään maataan, jotta sen väestön taloudellisista syistä tapahtuva maastamuutto loppuu;
 6. kehottaa komissiota auttamaan Vietnamin hallitusta toteuttamaan ohjelmaansa, jonka tarkoituksena on köyhyyden vähentäminen ja elinolosuhteiden parantaminen keskiylängön alueella;
 7. kehottaa Vietnamin hallitusta sallimaan UNHCR:n henkilöstön pääsyn Vietnamin keskiylängölle seu-raamaan palaavien turvapaikanhakijoiden tilannetta; kehottaa kolmikantasopimuksen osapuolia jatkamaan yhteistyötään ja erityisesti sallimaan UNHCR:n sijoittaa alueelle tarkkailijoita, joiden tehtävänä on vierailla alueella ennen kotiuttamista, niiden aikana ja niiden jälkeen;
 8. kehottaa Vietnamin hallitusta vapauttamaan ehdoitta kaikki keskiylängön asukkaat, jotka pidätettiin sen jälkeen, kun he olivat ilmaisseet rauhanomaisesti poliittisen tai uskonnollisen vakaumuksensa, mukaan lukien protestanttikirkon aktivistit ja keskiylängön itsenäisyysliikkeen kannattajat;
 9. pyytää, ettei Vietnamin kansalaisia kotiutettaisi vastoin heidän tahtoaan; kehottaa komissiota autta-maan Kambodžan hallitusta vastaanottamaan Vietnamista tulevia pakolaisia;
 10. pyytää jäsenvaltioita tarjoamaan suojaa osalle vietnamilaisista pakolaisista;
 11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Vietnamin sosia-listisen tasavallan hallitukselle, Kambodžan kuningaskunnan hallitukselle, ASEANille ja Yhdistyneille Kansa-kunnille.